Bijlage

Wetstoepassing

& Jurisprudentie

Pensioen- en Uitkeringsraad

Jaarverslag 2012

Inhoud

Woord vooraf

In de 'Bijlage Wetstoepassing en Jurisprudentie' behorend bij het Jaarverslag 2012 van de Pensioen- en Uitkeringsraad, worden beslissingen op het beleidsterrein van de wetten voor verzetsdeelnemers en oorlogsgetroffenen en uitspraken van de Centrale Raad van Beroep (CRvB) op dit gebied gepresenteerd.

In hoofdstuk 1 worden de belangrijkste ontwikkelingen in het beleid van de Wetten buitengewoon pensioen 1940-1945 (Wetten bp), de Wet uitkeringen vervolgingsslachtoffers 1940-1945 (Wuv) en de Wet uitkeringen burger-oorlogsslachtoffers 1940-1945 (Wubo) en de Tijdelijke vergoedingsregeling psychotherapie (Tvp) belicht.

In hoofdstuk 2 worden de meeste relevante uitspraken van de CRvB voor de toepassing van de wetten voor verzetsdeelnemers en oorlogsgetroffenen samengevat. Tevens wordt per wet aangegeven in hoeveel zaken de CRvB een uitspraak heeft gedaan, hoeveel zaken gegrond, ongegrond of niet ontvankelijk zijn verklaard en wat de uitspraak was in een aantal concrete zaken.

In hoofdstuk 3 is een uitspraak van de bestuursrechter in het kader van de Tvp opgenomen. Met ingang van 1 januari 2013 worden ook geschillen over besluiten ingevolge de Tvp in eerste en enige aanleg onder de rechtsmacht van de CRvB gebracht.

Voor de overige informatie over de werkzaamheden van de Pensioen- en Uitkeringsraad wordt verwezen naar het Jaarverslag 2012.

Pensioen- en Uitkeringsraad, maart 2013

1. Wetstoepassing

1.1. De Pensioen- en Uitkeringsraad

Per 1 januari 2011 is de Wet uitvoering wetten voor verzetsdeelnemers en oorlogsgetroffenen (Wuvo) in werking getreden. De Raadskamers Wetten bp, Wuv en Wubo zijn per 1 januari 2011 opgegaan in de Pensioen- en Uitkeringsraad. Tot de taken van de Pensioen- en Uitkeringsraad behoren vanaf 1 januari 2011 de vaststelling van de beleidsregels voor de wetten voor verzetsdeelnemers en oorlogsgetroffenen en het beslissen op aanvragen van nieuwe cliënten. De Sociale Verzekeringsbank draagt vanaf 1 januari 2011 de zorg voor de cliënten die reeds een financiële aanspraak aan de wetten ontlenen. Bij aanvragen waar de Sociale Verzekeringsbank niet op grond van de beleidsregels van de Pensioen- en Uitkeringsraad kan beslissen of van deze beleidsregels moet worden afgeweken vraagt de Sociale Verzekeringsbank advies aan de Pensioen- en Uitkeringsraad.

1.2. Ontwikkingen Wetten bp, Wuv, Wubo en Tvp

Invulling anti-hardheidsbepaling artikel 3, tweede lid, Wubo

In het Jaarverslag 2011 is vermeld dat de Raad naar aanleiding van jurisprudentie het wegingskader voor de toepassing van artikel 3, tweede lid, van de Wubo nader had ingevuld en geëxpliciteerd. De CRvB heeft in een aantal uitspraken in 2012 (zie hierna de jurisprudentie) een oordeel gegeven over deze nadere invulling. Als gevolg hiervan heeft de Raad het kader voor de weging van deze criteria aangepast. Dit heeft tot wijzigingen geleid in de weging van de criteria. Verder zijn er ter aanzien van afzonderlijke criteria kleine wijzigingen aangebracht. De volgorde van criteria is naar aanleiding van de uitspraken uit 2012 ook gewijzigd, zodat deze beter aansluit op de wijze waarop de CRvB het beleid toetst.

Dit heeft geleid tot het volgende wegingskader voor de beoordeling of er sprake is van zeer bijzondere omstandigheden:

- Bij personen die vanuit Nederland zijn geëmigreerd wordt gekeken naar:
  A. De reden van emigratie. Er moet sprake zijn van een stringente medische noodzaak voor vestiging in het buitenland, die een gevolg is van uit de oorlogsgebeurtenis voortvloeiende gezondheidsproblemen.
  B. De reden van het verlies van de Nederlandse nationaliteit. Als zeer bijzondere omstandigheid wordt aangemerkt het door omstandigheden die buiten de macht van betrokkene lagen geen gebruik hebben kunnen maken van de mogelijkheid het Nederlanderschap te herkrijgen op grond van artikel 9 of 26 van de Rijkswet op het Nederlanderschap 2003 (RWN) of het Nederlanderschap hebben verloren op grond van artikel 15, eerste lid, sub c jo. artikel 15, vierde lid, RWN.

C. Aard en ernst van de oorlogsomstandigheden en de daaruit voortvloeiende gezondheidsomstandigheden. Als zeer bijzondere omstandigheid wordt aangemerkt de opname in een psychiatrische inrichting ten gevolge van de oorlogsgebeurtenissen dan wel ernstige verminking door het oorlogsgeweld.
D. Overige omstandigheden. Als zeer bijzondere omstandigheid wordt aangemerkt een schrijnende leefsituatie die aan het ondergane ernstige en ingrijpende oorlogsleed is toe te schrijven, waarbij onder andere de sociale en financiële omstandigheden worden beoordeeld.

- Bij personen in Nederland met een buitenlandse nationaliteit wordt ook gekeken naar de hierboven voor personen geëmigreerd vanuit Nederland omschreven en geldende criteria C en D. Daarnaast zijn de criteria A en B voor deze groep als volgt ingevuld:
  A. De reden van het niet aannemen van de Nederlandse nationaliteit. Als zeer bijzonder wordt gezien omstandigheden die buiten de macht van betrokkene lagen waardoor het aannemen van de Nederlandse nationaliteit niet mogelijk is.
  B. De verbondenheid met Nederland. Als zeer bijzonder wordt aangemerkt het vanaf de oorlogsjaren onafgebroken gevestigd zijn in Nederland of Nederlands-Indië tot de jaren 1949/1950 en daarna aansluitend onafgebroken gevestigd in Nederland.

- Bij personen die altijd in Indonesië zijn blijven wonen en nu de Indonesische nationaliteit bezitten, wordt ook gekeken naar de hierboven voor personen geëmigreerd vanuit Nederland omschreven en geldende criteria C en D. Daarnaast zijn de criteria A en B voor deze groep als volgt ingevuld:
  A. De reden van het verlies van de Nederlandse nationaliteit. Als zeer bijzonder wordt in dit verband gezien het na de soevereiniteitsoverdracht behouden van de Nederlandse nationaliteit, maar deze door omstandigheden buiten de macht van betrokkene moeten opgeven.
  B. De reden van het niet emigreren naar Nederland. Als zeer bijzonder wordt aangemerkt het toestemming hebben gekregen om naar Nederland te komen, maar hier door omstandigheden buiten de macht van betrokkene geen gebruik van hebben kunnen maken.

Voor alle groepen geldt dat wanneer aan één van de onder A tot en met D omschreven criteria is voldaan, sprake is van zeer bijzondere omstandigheden en toepassing kan worden gegeven aan artikel 3, tweede lid, van de Wubo. De in de criteria A tot en met D beschreven situaties zijn uitsluitend bedoeld als voorbeelden.

Beleidsregel toepassing art. 14 Wuv/art. 18 Wubo

Na verhuizing naar een zorginstelling wordt de periodieke uitkering (Wuv/Wubo) of garantie-uitkering (Wubo) opnieuw vastgesteld. Het Centraal Administratie Kantoor (CAK) beschikt over het gegeven vanaf welke datum er sprake is van opname met de indicatie van verblijf in een zorginstelling. Bij de toepassing van artikel 14 Wuv en artikel 18 Wubo wordt onder

verzorging of verpleging in een daartoe bestemde inrichting verstaan: zorg met verblijf ten laste van de AWBZ, conform artikel 9 Besluit Zorgaanspraken AWBZ en artikel 4 Bijdragebesluit zorg. De datum van opname wordt gesteld op de datum waarop de zorg met verblijf ten laste van de AWBZ is begonnen.

De Raad heeft besloten dat een vaststelling met toepassing van artikel 14 Wuv of artikel 18 Wubo ingaat op de datum waarop de hoge eigen bijdrage volgens artikel 4 van het Bijdragebesluit zorg ingaat. Wanneer die datum niet op de eerste dag van de maand valt, gaat de vaststelling in vanaf de eerste dag van de maand die volgt op de maand waarin de hoge eigen bijdrage is ingegaan.

Aan artikel 14 Wuv of artikel 18 Wubo wordt géén toepassing gegeven:

- indien er sprake is van zorg ten laste van AWBZ zonder verblijf;
- zolang de lage eigen bijdrage op grond van artikel 14 Bijdragebesluit zorg van toepassing is en sinds de datum nog geen jaar verstreken is; of
- de zorg met verblijf niet ten laste van de AWBZ komt.

Gettofonds en gettopensioen

Een uitkering uit het gettofonds is een eenmalige uitkering van € 2.000,-. Los daarvan verstrekt de Duitse overheid een zogeheten gettopensioen met als basisvoorwaarde werk in een Joods getto.

De Raad beschouwt de eenmalige uitkering uit het gettofonds en het gettopensioen als een doelgerichte subsidie of tegemoetkoming. Beiden worden niet gekort. Een uitkering uit het gettofonds of een gettopensioen leiden daarom niet tot een nieuwe vaststelling van de uitkering of het buitengewoon pensioen.

Beleidsregels voorzieningen 2012

In 2012 heeft de Raad voor het eerst de beleidsregels met betrekking tot bijzondere voorzieningen gepubliceerd. De publicatie vond plaats door bekendmaking van het Besluit Beleidsregels PUR 2012 in de Staatscourant van 12 juni 2012 (2012,11516). In dit Besluit wordt verwezen naar de bijlage, waarin de beleidsregels bijzondere voorzieningen zijn neergelegd. Zoals reeds in de bijlage bij het jaarverslag 2011 is aangekondigd, kan de inhoud van de beleidsregels worden ingezien via internet op www.svb.nl/wvo. Naar aanleiding van beleidsontwikkelingen zullen de beleidsregels bijzondere voorzieningen regelmatig worden bijgewerkt. Publicatie van de beleidsregels zal in principe jaarlijks plaatsvinden.

Met een lopende het jaar doorgevoerde wijziging in het beleid ten voordele zal al rekening worden gehouden voor publicatie.

Voortzetting van voorzieningen bij opname

Vanaf 1 januari 2001 lopen bepaalde niet persoonsgebonden voorzieningen na het overlijden van de voorzieningsgerechtigde nog enige tijd door ten gunste van de nabestaande. Bij opname in een zorginstelling van de gerechtigde met een thuiswonende partner worden de hiervoor bedoelde voorzieningen ingetrokken. De Raad heeft besloten om de huurbijdrage na opname van de gerechtigde in een zorginstelling met een thuiswonende partner niet in te trekken zolang de partner

als zodanig op hetzelfde adres woonachtig is en er geen sprake is van registratie als alleenstaande. Ten aanzien van de mobiliteitsvoorzieningen (sociaal vervoer, autokosten en deelname aan maatschappelijk verkeer) en huishoudelijke hulp heeft geen beleidsaanpassing plaatsgevonden. De huidige situatie voldoet voor de thuiswonende partner.

Beleid alternatieve therapieën

Een alternatieve therapie kan als een gangbare en adequate therapie worden aangemerkt als er sprake is van een therapie die voldoende empirisch en wetenschappelijk is getoetst om te kunnen spreken van een volgens de algemeen aanvaarde medische inzichten erkende behandeling of therapie, die tot een aanwijsbaar resultaat leidt. De therapie moet 'evidence based' zijn. Het Medisch Bureau heeft in de loop der jaren voor verschillende alternatieve therapieën reeds onderzocht of een therapie als erkend of niet-erkend kan worden beschouwd. Van verschillende therapieën was dan ook al vastgelegd of ze wel of niet voor vergoeding in aanmerking komen. Bij de vaststelling van het beleid bijzondere voorzieningen per 1 januari 2011 is een niet limitatieve opsomming van erkende en niet-erkende alternatieve therapieën in de beleidsregels "Therapieën en paramedische zorg algemeen" opgenomen.

De Raad heeft besloten dat ook een nieuwe alternatieve therapie, die niet eerder beoordeeld is, na onderzoek wordt vastgelegd in de beleidsregels "Therapieën en paramedische zorg algemeen". De eis dat een alternatieve therapie evidence based moet zijn, blijft bepalend voor erkenning van een alternatieve therapie.

Daarnaast geldt als aanvullend criterium voor de toekenning van een vergoeding van een alternatieve therapie dat de therapie onder direct of indirect toezicht van een BIG-registreerde behandelaar wordt uitgevoerd. Direct toezicht houdt in dat de alternatieve therapie plaatsvindt door of in aanwezigheid van de behandelaar met BIG-registratie. Indirect toezicht betekent dat de alternatieve therapie wordt gegeven in het instituut of de praktijk waar de BIG-geregistreerde behandelaar werkt, waarbij deze BIG-geregistreerde behandelaar in dit geval de verantwoordelijkheid neemt voor het behandelplan, aanspreekbaar is voor de volledige behandeling en hierover regelmatig contact onderhoudt.

Vergoeding in verband met waskosten in een AWBZ-zorginstelling

De Raad heeft besloten dat een aanvraag voor extra waskosten tijdens een opname in een AWBZ- zorginstelling kan worden gehonoreerd door een vergoeding voor een half dagdeel huishoudelijke hulp toe te kennen. Wanneer de kosten van het doen van de was in een zorginstelling in het buitenland tot de pensionkosten behoren en voor deze kosten op enigerlei wijze een vergoeding wordt ontvangen (bijvoorbeeld op grond van artikel 20 lid 3 Wuv) is er geen sprake van extra kosten. Hiervoor kan dan ook geen vergoeding worden toegekend.

Beleidsregel huishoudelijke hulp

De Raad heeft bevestigd dat toekenning van meer dan twee dagdelen huishoudelijke hulp kan plaatsvinden indien de gerechtigde op grond van causale aandoeningen niet in staat is tot maaltijdbereiding. Hierbij is nog tot uitdrukking gebracht dat een onderscheid wordt gemaakt tussen beperkingen in het bereiden van warme maaltijden en/of lichte maaltijden. De

vergoeding voor meer dan twee dagdelen wordt aan de hand van de vastgestelde beperkingen in een genormeerd aantal uren toegekend.

Psychotherapie en DBC (Wuv en Wubo)

In het jaar 2011 had de Raad besloten om declaraties voor psychotherapie op basis van nota's van behandelaars die niet voldoen aan de verplichting van registratie van een diagnose behandelcombinatie (DBC), in ieder geval te vergoeden, als aan alle overige voorwaarden is voldaan, zolang het College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBb) nog geen uitspraak heeft gedaan op het beroep van 10 mei 2011. De Raad kondigde aan dat na de uitspraak van het CBb opnieuw besluitvorming plaats zou vinden op de inhoudelijke gevolgen van die uitspraak. Op 8 maart 2012 heeft het CBb in het beroep uitspraak gedaan. Hierop heeft de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) op 7 juni 2012 een beslissing op bezwaar genomen waarmee een definitieve ontheffingsmogelijkheid is gecreëerd ten aanzien van de verplichting om diagnose-informatie op de factuur te vermelden. Nu de problemen met het declareren bij de zorgverzekeraars met de beslissing van de NZa van 7 juni 2012 worden geacht te zijn opgelost ziet de Raad geen reden meer om niet-DBC-nota's te blijven vergoeden.

Naar aanleiding van deze ontwikkeling heeft de Raad besloten dat declaraties voor psychotherapie die niet voldoen aan de eis dat de mogelijkheid van vergoeding van de kosten door de zorgverzekeraar moet zijn benut en kosten betreffen van zittingen na 31 oktober 2012, niet voor vergoeding in aanmerking komen.

Omzettingen Wuv naar Wubo

Eind 2011 heeft een voorlichtingsactie door de Sociale Verzekeringsbank plaatsgevonden, waarin cliënten zijn gewezen op eventueel gunstigere aanspraken bij een andere Wet als dat tot op dat moment nog niet was gebeurd.

Voor de afwikkeling van de omzettingsverzoeken is begin 2012 het volgende beleidskader vastgesteld. Een aanvraag voor omzetting komt neer op een aanvraag voor intrekking van de Wuv-aanspraken ten gunste van nieuw toe te kennen Wubo-aanspraken. De intrekking van Wuv-aanspraken betreft alle aanspraken die aan de vervolgde zijn toegekend, dus ook de vergoedingen en tegemoetkomingen. Zou dit niet gebeuren, dan is een beroep op de Wubo uitgesloten op grond van artikel 4, onderdeel a, van de Wubo.

De aanvraag voor omzetting wordt behandeld als een nieuwe aanvraag voor voorzieningen die eerder onder de Wuv zijn toegekend, voor zover het gaat om beschikkingen die nog geldig zijn. Geldig zijn beschikkingen voor maandelijkse vergoedingen en tegemoetkomingen en beschikkingen die vergoeding van declaraties mogelijk maken zolang de belanghebbende kosten voor de voorziening maakt. Niet meer geldig zijn beschikkingen die door een latere beschikking zijn ingetrokken en beschikkingen die beperkt zijn tot een eenmalige aanschaf, waarvan de kosten inmiddels aan de belanghebbende zijn vergoed of waarvan de betalingstermijn (vijf jaar) is verjaard. Beschikkingen die een herhaalde aanschaf mogelijk maken of voorzien in kosten van onderhoud, batterijen en dergelijke blijven ook geldig. Verder is het beleid om de medische advisering in het kader van de Wuv over te nemen voor de Wubo. Toegekend wordt volgens de huidige criteria

voor toekenning en normering van de vergoeding of tegemoetkoming. Overgangsrechten die onder de Wuv zijn ontstaan worden hierbij behouden. Een uitzondering geldt voor de tegemoetkomingen vervoer voor het onderhouden van sociale contacten, extra vakantie en telefoonkosten. Deze voorzieningen worden bij de Wubo omgezet in een tegemoetkoming voor deelname aan het maatschappelijk verkeer (DMV).

Aanvullend beleid ingangsdatum artikel 40 lid 2 Wubo
Bij voorlichting aan cliënten over de mogelijkheid van omzetting van aanspraken zoals die van Wuv naar Wubo is het tijdstip waarop de voorlichting kan worden gegeven van diverse factoren afhankelijk en hierdoor niet in alle gevallen gelijk. Aangezien de ingangsdatum van aanspraken afhangt van de aanvraagdatum is nader beleid nodig voor de vaststelling van de omzettingsdatum. Dit heeft de Raad als volgt ingevuld:
Indien bij een (nieuwe) vaststelling van een Wuv of Wubo periodieke uitkering blijkt dat de feitelijke aanspraken op de periodieke uitkering minder gunstig zijn dan de artikel 19 toeslag die aan de Wubo zou kunnen worden ontleend, dan worden binnen een redelijke termijn

- Wuv-uitkeringsgerechtigden voorgelicht over de mogelijkheid tot het indienen van een aanvraag voor omzetting van Wuv- naar Wubo-aanspraken;
- Wubo-uitkeringsgerechtigden voorgelicht over de mogelijkheid tot het indienen van een aanvraag voor omzetting van een periodieke uitkering naar een volledige artikel 19 toeslag.

Daarnaast worden de nabestaanden van burger-oorlogsslachtoffers die ten tijde van het overlijden een artikel 19 toeslag van de Wubo ontvingen en voor wie in beginsel al aanspraak op een periodieke uitkering was vastgesteld, binnen een redelijke termijn voorgelicht over de mogelijkheid tot het indienen van een aanvraag voor een periodieke uitkering als nabestaande van een burger-oorlogsslachtoffer.

Voor deze situaties heeft de Raad besloten tot het volgende beleidsstandpunt ten aanzien van de ingangsdatum van de (nieuwe) Wubo-aanspraken:

A. Als de aanvraag is ingediend binnen 6 weken (voor in het buitenland gevestigde gerechtigden 13 weken) na verzenddatum van de voorlichtingsbrief over de mogelijke aanspraken dan wordt de ingangsdatum vastgesteld op de eerste dag van de maand waarin de aangevraagde aanspraken gunstiger zijn.
B. Als de aanvraag niet binnen de onder a genoemde termijnen is ingediend, dan wordt de ingangsdatum de eerste dag van de maand waarin de aanvraag is ingediend.

Aanvullend beleid ingangsdatum artikel 34 Wuv
Nabestaanden van vervolgden die ten tijde van het overlijden het bedrag voor niet meetbare invaliditeitskosten ontvingen en nabestaanden van burger-oorlogsslachtoffers die ten tijde van het overlijden de artikel 19 toeslag ontvingen kunnen mogelijk aanspraak maken op een periodieke uitkering als nabestaande op grond van de Wuv. Voorwaarde hiervoor is dat voor het

overlijden in beginsel recht op een periodieke uitkering op grond van de Wuv was vastgesteld. Indien dit het geval is, wordt de nabestaande binnen redelijke termijn voorgelicht over de mogelijkheid om hiervoor een aanvraag in te dienen. Dit geldt ook voor degene aan wie het recht op een pensioen als nabestaande op grond van de Wbp is toegekend dat niet tot een betaling leidt. Hiervoor geldt als voorwaarde dat voor de verzetsdeelnemer in beginsel het recht op een periodieke uitkering op grond van de Wuv was vastgesteld.

Voor deze situaties heeft de Raad besloten tot het volgende beleidsstandpunt ten aanzien van de ingangsdatum van de Wuv-aanspraken:

A. Als de nabestaande binnen 6 weken (voor in het buitenland gevestigden 13 weken) na verzenddatum van onze voorlichtingsbrief een aanvraag indient dan geldt het overlijdensbericht als onvolledige aanvraag en wordt de ingangsdatum afgeleid van de datum van ontvangst van het overlijdensbericht.
B. Als niet binnen de genoemde termijnen wordt gereageerd met een aanvraag dan geldt de datum van de daadwerkelijke aanvraag.

AOW ingang op dag verjaardag

Met ingang van 1 april 2012 is een wetswijziging doorgevoerd die regelt dat het AOW-pensioen niet meer ingaat op de eerste dag van de maand, maar op de dag van de 65e verjaardag. Dit heeft ook gevolgen voor de wetten voor verzetsdeelnemers en oorlogsgetroffenen.

Naar aanleiding van deze wetswijziging is het beleid als volgt :

1. Indien de gerechtigde of zijn echtgenoot de 65-jarige leeftijd bereikt, vindt een nieuwe vaststelling van het pensioen of de uitkering plaats met ingang van de maand van de 65e verjaardag.
2. Over de maand van de 65e verjaardag bestaat de berekening van het pensioen of de uitkering uit twee gedeelten: over de periode tot de 65e verjaardag vindt de berekening plaats als voor een gerechtigde die de 65-jarige leeftijd nog niet heeft bereikt en over de periode met ingang van de 65e verjaardag vindt de berekening plaats als voor een gerechtigde die de 65-jarige leeftijd heeft bereikt.
3. De regels over de ingangsdatum van een nieuwe vaststelling bij nieuwe inkomstenbronnen zijn in deze situatie niet van toepassing.
4. Het bovenstaande is ook van toepassing op tegemoetkomingen en de huurbijdrage op grond van de Wuv en de Wubo.

Herstel van onjuiste vaststelling van een pensioen, periodieke uitkering of tegemoetkoming

Als een bestuursorgaan de relevante feiten niet, onvoldoende of verkeerd heeft vastgesteld, de wet onjuist heeft toegepast of niet heeft besloten conform geldend beleid en zodoende een bij nader inzien onrechtmatig besluit heeft genomen is er sprake van een ‘onjuist’ besluit. Als tegen een dergelijk besluit geen rechtsmiddelen (bezwaar of beroep) meer openstaan is het besluit rechtens onaantastbaar. Dit neemt niet weg dat een foutief besluit door het bestuursorgaan kan worden hersteld als

deze onjuistheid wordt geconstateerd. De Raad heeft hiervoor met ingang van 1 juli 2012 de volgende beleidsstandpunten vastgesteld:

Bij herstel van een onjuist besluit in het nadeel van de gerechtigde, ambtshalve dan wel op verzoek van de gerechtigde, wordt als volgt gehandeld:

A. Herstel met terugwerkende kracht onder terugvordering of verrekening van het te veel betaalde als aan alle volgende voorwaarden is voldaan:
   - de belanghebbende wist of kon weten dat de beschikking onjuist was en
   - het herstel van de beschikking heeft binnen drie maanden plaatsgevonden en
   - het bestuursorgaan heeft niet de indruk gewekt het primaire besluit te handhaven en
   - er zijn geen bijzondere omstandigheden die het noodzakelijk maken om van de terugwerkende kracht af te wijken.
B. Herstel met terugwerkende kracht zonder terugvordering:
   - er heeft op basis van de onjuiste beschikking nog geen betaling plaatsgevonden.
C. Herstel voor de toekomst zonder overgangsregeling indien:
   - de belanghebbende wist of kon weten dat de beschikking onjuist was en het herstel niet binnen drie maanden plaatsvindt; of
   - het besluit niet kennelijk onjuist was en het herstel binnen drie maanden plaatsvindt.
D. Herstel voor de toekomst met overgangsregeling indien:
   - het besluit niet kennelijk onjuist was en herstel niet plaatsvindt binnen drie maanden. De uitkering wordt nog gedurende drie maanden doorbetaald als de onjuist vastgestelde uitkering korter dan een jaar is uitbetaald.
   - het besluit kennelijk onjuist was en herstel niet binnen een jaar plaatsvindt. De uitkering wordt nog gedurende een jaar op het zelfde niveau voortgezet.
E. Geen herstel vindt plaats indien het onjuiste besluit niet binnen vijf jaren wordt hersteld.

Bij herstel van een onjuist besluit in het voordeel van de gerechtigde, ambtshalve dan wel op verzoek van de gerechtigde, wordt als volgt gehandeld:

A. Herstel vindt plaats vanaf de maand waarin de fout is gemaakt maar herstel werkt niet verder terug dan vijf jaar te rekenen vanaf de maand waarin de fout werd geconstateerd. Hierbij geldt als overgangsregeling: vóór 1 januari 2009 werden pensioenen, uitkeringen en tegemoetkomingen per jaar definitief vastgesteld. Voor gevallen waarin het gaat om herstel van een fout in een dergelijke definitieve vaststelling geldt een terugwerkende kracht van maximaal vijf jaar, te rekenen vanaf de eerste maand van het jaar waarin de fout is geconstateerd;
B. Herstel vindt niet plaats als het onjuiste besluit niet binnen vijf jaar wordt hersteld.

2. Jurisprudentie Centrale Raad van Beroep

2.1 Jurisprudentie Wetten bp

De Centrale Raad van Beroep heeft in 2012 in 3 zaken uitspraken gedaan over besluiten ingevolge de Wetten buitengewoon pensioen. De rechter verklaarde deze beroepen ongegrond.
In de uitspraken heeft de Centrale Raad van Beroep aangegeven dat de gedingen aanvankelijk werden gevoerd door de Raadskamer Wetten bp van de Pensioen- en Uitkeringsraad, maar in verband met een wijziging van taken, zoals neergelegd in de Wet uitvoering wetten voor verzetsdeelnemers en oorlogsgetroffenen (Wet van 15 april 2010, Stb. 2010,182), zijn voortgezet door de Pensioen- en Uitkeringsraad als bedoeld in die wet of door de Raad van Bestuur van de Sociale Verzekeringsbank.

Hieronder volgen de uitspraken die voor de toepassing van de Wbp van bijzonder belang zijn.

CRvB d.d. 19-07-2012, 11/823 BPW, ongegrond
Gelijkstelling (art. 1 lid 2)
Betrokkene is in 1943 geboren. In 1945 is zijn vader in verband met verzetswerk gefusilleerd door de Duitsers. De PUR heeft de aanvraag van betrokkene om toekenning van een buitengewoon pensioen op grond van de Wbp afgewezen. De geneeskundig adviseur heeft geconstateerd dat de persoonlijkheidsontwikkeling van betrokkene vanaf zijn vroegste jeugd tot nu een karakterneurotische ontwikkeling laat zien in de gevoelens van minderwaardigheid, zelfkritiek, nervositeit, een hoog streefniveau en tobberigheid. Deze psychopathologie heeft volgens deze arts echter niet geleid tot zodanig ernstige verstoringen in het sociaal functioneren, opleiding en beroepsleven, dat daardoor gesproken kan worden van een rode draad van disfunctioneren vanaf de oorlog. Betrokkene heeft zijn diensttijd als plezierig ervaren, is als timmerman en houtbewerker werkzaam geweest en is nooit vanwege disfunctioneren ontslagen. Met name vanaf 1976 tot 1990, toen hij met veel plezier werkzaam was als campingbeheerder, heeft appellant normaal gefunctioneerd op sociaal gebied, in werk en qua activiteiten. Voor het standpunt dat hij zich in die tijd slechts kon handhaven door overmatige alcohol- en nicotineconsumptie, zoals door de door betrokkene ingeschakelde psychiater in zijn rapportage heeft vermeld, zijn in de stukken geen aanknopingspunten gevonden. Betrokkene heeft de geneeskundig adviseur immers aangegeven dat dit werk hem lag en dat omgaan met mensen zijn vak bleek te zijn. Hij is met dit werk gestopt in verband met de privatisering van de camping en zijn niet causale rugklachten, niet wegens disfunctioneren.

CRvB d.d. 01-11-2012, 11/2976 BPW + 11/2977 BPW, ongegrond

Termijnoverschrijding, geen verschoonbare redenen (art. 6:11 Awb)

Bij de bestreden besluiten heeft de PUR het bezwaar niet-ontvankelijk verklaard wegens overschrijding van de op grond van artikel 6:7 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) geldende termijn voor het indienen van een bezwaarschrift. De termijnoverschrijding is enerzijds ontstaan omdat de belangenbehartigers tijdens het verblijf van betrokkenen in het buitenland onvoldoende alert waren en anderzijds omdat het besluit werd verzonden in een voor hun niet herkenbare of naar de PUR te herleiden envelop. Omdat in dezelfde envelop ook een brochure was gevoegd, is deze na opening als “reclame” aangemerkt, aldus betrokkenen.

De CRvB overweegt dat de termijnen voor het maken van bezwaar en beroep fatale termijnen zijn. In hetgeen betrokkenen hebben aangevoerd is geen grond gelegen voor het oordeel dat er sprake is van een verschoonbare termijnoverschrijding in de zin van artikel 6:11 Awb. Hiertoe wordt overwogen dat het doen of nalaten iets te doen door de persoon of personen aan wie een betrokkene zijn belangen heeft toevertrouwd voor risico van die betrokkene dient te komen. Dat het besluit in een niet (direct) herkenbare envelop zou zijn verzonden, wat hier verder ook van zij, maakt het voorgaande niet anders.

2.2 Jurisprudentie Wuv

De Centrale Raad van Beroep heeft in 2012 in totaal in 92 zaken uitspraken gedaan over besluiten ingevolge de Wet uitkeringen vervolgingsslachtoffers. Deze rechter verklaarde 7 beroepen niet-ontvankelijk en 69 beroepen waren ongegrond. Verder verklaarde de rechter 16 beroepen gegrond, waarvan 11 beroepen (12 %) op inhoudelijke gronden.
In dit verband wordt opgemerkt dat in het aantal gegronde beroepen 4 zaken zijn opgenomen, waarvan de rechtsgevolgen van de bestreden besluiten door de Centrale Raad van Beroep in stand zijn gelaten omdat het beroep gegrond is verklaard vanwege overschrijding van de redelijke termijn. In 1 zaak zijn de rechtsgevolgen in stand gelaten om een andere reden.

In de uitspraken heeft de Centrale Raad van Beroep aangegeven dat de gedingen aanvankelijk werden gevoerd door de Raadskamer Wuv van de Pensioen- en Uitkeringsraad, maar in verband met een wijziging van taken, zoals neergelegd in de Wet uitvoering wetten voor verzetsdeelnemers en oorlogsgetroffenen (Wet van 15 april 2010, Stb. 2010,182), zijn voortgezet door de Pensioen- en Uitkeringsraad als bedoeld in die wet of door de Raad van Bestuur van de Sociale Verzekeringsbank.

Hieronder volgt een selectie van uitspraken die voor de toepassing van de Wuv van bijzonder belang zijn.

CRvB d.d. 16-02-2012, 10/5130 Wuv, ongegrond
Grondslagvaststelling (art. 8)
In 2007 is aan betrokkene, geboren in 1942, met ingang van 1 november 2006 een periodieke uitkering toegekend. De grondslag van de uitkering was met toepassing van artikel 8, tweede lid, van de Wuv vastgesteld op basis van het beroep dat betrokkene volgens de voormalige Raadskamer Wuv was gaan uitoefenen na zijn verhuizing naar Indonesië in 1996. Bij uitspraak van 13 augustus 2009 (LJN BJ5677) heeft de CRvB het beroep van betrokkene gegrond verklaard. Daarbij is overwogen dat aan de gedingstukken geen gegevens ontleend konden worden waaruit bleek dat betrokkene laatstelijk als onbezoldigd directeur van een reisbureau werkzaam was geweest. Ter uitvoering van de uitspraak is een nieuw besluit genomen, waarin de grondslag op basis van artikel 8, vijfde lid, van de Wuv is vastgesteld. Aangezien de grondslag welke op basis van dit artikellid wordt gehanteerd gelijk is aan de in 2007 gehanteerde (minimum-)grondslag, is het bezwaar van betrokkene wederom ongegrond verklaard. De CRvB overweegt dat er geen aanknopingspunten zijn te vinden voor het standpunt van betrokkene dat hij in 1994 zijn werk als directeur marketing heeft moeten staken in verband met zijn causale psychische klachten. Medische gegevens uit die periode zijn niet voorhanden en de arbeidzaamheid na 1994 wijst er niet op dat betrokkene zijn werkzaamheden in 1994 heeft moeten beëindigen in verband met zijn causale psychische problematiek. Vast staat wel dat betrokkene in 1996 naar Indonesië is vertrokken met het voornemen daar van zijn vermogen te leven. Nu betrokkene ook stelt dat hij vervolgens nog uitsluitend en onbezoldigde werkzaamheden heeft verricht, is terecht het standpunt ingenomen dat betrokkene vanaf 1994 niet meer aangewezen was op inkomsten uit beroep of bedrijf. Er is dan ook op goede gronden de grondslag zoals vermeld in artikel 8, vijfde lid, van de Wuv op betrokkene van toepassing verklaard.

CRvB d.d. 20-12-2012, 10/4054 Wuv, gegrond

Ingangsdatum na ambtelijke fout; rupiah-grondslag (art. 8 en 34 Wuv)

Betrokkene, geboren in 1927 en overleden op 29 maart 2011, is bij besluit van 8 november 2002 afgewezen. In het kader van een herzieningsverzoek uit 2003 heeft de CRvB in zijn uitspraak van 30 juni 2005 overwogen dat er geen aanknopingspunten waren om te komen tot het oordeel dat betrokkene voldoet aan de voorwaarde van verbondenheid met de Nederlands-Indische samenleving. Daarbij heeft de CRvB onder meer in aanmerking genomen dat in een brief uit 2004 betrokkene zelf te kennen heeft gegeven de Nederlandse taal niet machtig te zijn en nooit op een Nederlandse school te hebben gezeten. In 2006 heeft betrokkene wederom verzocht om herziening omdat zij wel Nederlands spreekt en op een Nederlandse school heeft gezeten. Dit verzoek is afgewezen, na op 28 december 2006 gemaakt bezwaar gehandhaafd bij besluit van 26 maart 2007. Het beroep daartegen is niet-ontvankelijk verklaard omdat betrokkene niet tijdig het griffierecht heeft voldaan. Op 9 december 2009 heeft de voormalige Raadskamer Wuv alsnog geoordeeld dat er sprake is van voldoende verbondenheid. Het bezwaarschrift van betrokkene van 28 december 2006 is ambtshalve opnieuw in behandeling genomen. Vervolgens is na een medisch onderzoek alsnog aan betrokkene met ingang van 1 september 2006 een periodieke uitkering en voorzieningen toegekend. Het beroep richt zich tegen de ingangsdatum van de periodieke uitkering en de berekening van de hoogte van de uitkering op basis van het levenspeil in Indonesië (de zogenoemde rupiah-grondslag). De CRvB overweegt ten aanzien van de ingangsdatum van de uitkering dat ambtshalve is teruggekomen van afwijzingen van eerdere aanvragen van betrokkene, die in rechte waren komen vast te staan. Na een onderhoud met de sociaal rapporteur in 2007 was inmiddels duidelijk geworden dat betrokkene wel Nederlands sprak en bovendien twee jaar basisonderwijs had gevolgd, grotendeels in het Nederlands. Naar het oordeel van de CRvB is gelet hierop aannemelijk dat de rapporteur in juni 2002 een inschattingsfout heeft gemaakt over betrokkenes beheersing van de Nederlandse taal, die aan de PUR is toe te rekenen als een ambtelijke fout. De CRvB ziet aanleiding om uit te gaan van de termijn van maximaal vijf jaar terugwerkende kracht, met als uitgangspunt de datum van het verzoek van betrokkene van september 2006. De ingangsdatum van de aanspraken wordt om die reden gesteld op 1 april 2002, zijnde de eerste dag van de maand waarin de (eerste) aanvraag is ingediend.

Voor wat betreft de beroepsgrond met betrekking tot de hoogte van de uitkering oordeelt de CRvB het volgende. Het met artikel 8, derde lid, van de Wuv nagestreefde doel is dat met de uitkering wordt aangesloten bij de levensstandaard in Indonesië. Daarmee wordt beoogd dat - overeenkomstig de strekking van de Wuv - het oorspronkelijke levenspeil van de betrokkene wordt behouden of hersteld, maar ook niet méér dan dat. De CRvB acht dit doel op zichzelf voldoende zwaarwegend om het onderscheid tussen een uitkering die naar Nederlandse maatstaven wordt berekend en een uitkering op basis van het Indonesische levenspeil te kunnen rechtvaardigen. Van een discriminerend oogmerk is geen sprake. Het met artikel 8, derde lid, onder b, van de Wuv nagestreefde doel is dan ook legitiem. Als middel om dit doel te bereiken wordt ingevolge dit artikelonderdeel, in samenhang met artikel 8, tweede lid, van de Wuv, de grondslag van de uitkering vastgesteld naar het inkomen in Indonesische courant dat uit het in Indonesië uitgeoefende beroep of bedrijf zou zijn genoten. Deze rupiah-

grondslag is echter alleen van toepassing verklaard op degenen die - zoals betrokkene - in het voormalige Nederlands-Indië zijn vervolgd en ten tijde van de aanvraag tevens daar gevestigd zijn. Niet in Indonesië gevestigde uitkeringsgerechtigden ontvangen, ongeacht het land van vestiging en het levenspeil in dat land, een uitkering naar de op de Nederlandse situatie afgestemde euro-grondslag. De CRvB concludeert dat niet kan worden gesproken van een passend en noodzakelijk middel om de op zichzelf legitieme doelstelling te bereiken. In 2010 heeft de staatssecretaris van (destijds) Volksgezondheid, Welzijn en Sport aan de Tweede Kamer bericht na onderzoek te hebben besloten de Wuv niet aan te passen of een extra verhoging van de rupiah-grondslag door te voeren.
In hetgeen door de staatssecretaris is aangevoerd, is naar het oordeel van de CRvB echter geen grond om het met artikel 8, derde lid, onder b, van de Wuv gemaakte onderscheid toch objectief gerechtvaardigd te achten. Met name acht de CRvB volstrekt onvoldoende onderbouwd de gestelde complexiteit en onuitvoerbaarheid van het woonlandbeginsel. Onder woonlandbeginsel wordt verstaan het bepalen van de grondslag van de uitkering aan de hand van het niveau van het levenspeil van het land van vestiging op het moment van ontvangst.
De CRvB concludeert dat het onderscheid discriminatie oplevert in de zin van artikel 26 van het Internationaal Verdrag inzake Burgerrechten en Politieke Rechten (IVBPR). De PUR had in het geval van betrokkene artikel 8, derde lid, aanhef en onder b, van de Wuv buiten toepassing moeten laten en haar uitkering moeten berekenen op grond van de hoofdregel (euro-grondslag), neergelegd in onderdeel a van dit artikellid.

Noot: de Pensioen- en Uitkeringsraad beraadt zich nog over deze uitspraak.

CRvB d.d. 19-07-2012, 11/1136 Wuv + 11/1137 Wuv, ongegrond
Vermogensvaststelling, waarde eigen woning (art. 19)
Betrokkene is in 2009 gelijkgesteld met een vervolgde in de zin van de Wuv. Daarbij is haar onder meer een periodieke uitkering toegekend. Bij besluit van 20 mei 2010 is het per 1 december 2009 door betrokkene te ontvangen voorschot op haar periodieke uitkering vastgesteld op € 0,00. Bij besluit van 18 juni 2010 is de uitkering met ingang van 1 januari 2009 vastgesteld op € 0,00. Het bezwaar tegen beide besluiten is ongegrond verklaard.
De CRvB volgt betrokkene niet in haar standpunt dat de waarde van haar eigen woning ten onrechte in aanmerking is genomen bij het in mindering brengen op de uitkering van de inkomsten uit vermogen. Volgens artikel 19, vijfde lid, van de Wuv worden de inkomsten uit vermogen vastgesteld tot een percentage van dat vermogen, gelijk aan het percentage van de forfaitaire rendementsheffing, genoemd in artikel 5.2 van de Wet inkomsten belasting 2001 (Wet IB 2001). Er is dus niet bepaald dat de inkomsten uit vermogen in de zin van de Wuv zijn beperkt tot het voordeel uit sparen en beleggen, bedoeld in laatstgenoemde bepaling. Dat met het huidige artikel 19, vijfde lid, van de Wuv, niet is beoogd de eigen woning van de vermogensvaststelling uit te sluiten, blijkt uit de parlementaire geschiedenis van die bepaling.

CRvB d.d. 12-01-2012, 11/1455 Wuv, ongegrond

Kwalificaties therapeuten Israël (art. 20)

Betrokkene, geboren in november 1945, is in 1991 met toepassing van artikel 3, tweede lid, van de Wuv gelijkgesteld met de vervolgde. Daarbij is aanvaard dat zijn psychische problemen in overwegende mate voortvloeien uit de door zijn ouders ondergane vervolging. In november 2009 heeft betrokkene een aanvraag ingediend om vergoeding van de kosten van het voeren van therapeutische gesprekken met een psycholoog. De in geding zijnde vergoeding is geweigerd op de grond dat de psycholoog geen voor de Wuv erkende therapeut is.

De SVB voert in algemene zin het beleid dat de kosten van psychotherapie slechts voor vergoeding in aanmerking kunnen komen indien de therapie gegeven wordt door een gekwalificeerde therapeut. Voor Israël wordt als voldoende gekwalificeerd aangemerkt:

A. zelfstandig gevestigde therapeuten die erkend zijn als klinisch psycholoog en als zodanig zijn geregistreerd in het register van het Israëlische Ministerie van Gezondheid of die een certificaat van erkenning van dit ministerie bezitten;
B. psychiaters;
C. psychotherapeutische behandelaars in een instelling voor geestelijke gezondheidszorg of een op geestelijke gezondheidszorg gespecialiseerde afdeling van een algemeen ziekenhuis;
D. psychotherapeutische behandelaars die werkzaam zijn binnen Elah of Amcha;
E. psychotherapeutische behandelaars met een afgeronde opleiding bij een door de overheid erkend opleidingsinstituut voor psychotherapie.

Voor in 2005 bij de invoering van het huidige beleid reeds lopende behandelingen kan een uitzondering worden gemaakt.

De CRvB overweegt dat er geen feiten of omstandigheden naar voren zijn gekomen op grond waarvan zou moeten worden geoordeeld dat de SVB met dit nadere, op de situatie in Israël toegespitste, beleid de grenzen van een redelijke beleidsbepaling heeft overschreden. Nu van een Israëlische erkenning niets is gebleken komen de in geding zijnde behandelingen niet voor vergoeding in aanmerking.

CRvB d.d. 23-08-2012, 11/5293 Wuv, ongegrond

Osteoporose, telefonische inlichtingen (art. 20)

Betrokkene, geboren in 1934, is in 1978 erkend als vervolgde in de zin van de Wuv wegens zijn vlucht naar Frankrijk tijdens de Duitse bezetting. Aanvaard is dat de bij betrokkene aanwezige psychische klachten, longklachten en sinusitis in verband staan met de door hem ondergane vervolging.

In mei 2010 heeft betrokkene verzocht om vergoeding van niet-gedekte kosten van de medische behandeling en medicijnen. De aanvraag is afgewezen op de grond dat de gevraagde voorziening verband houdt met osteoporose, waarvoor een causaal verband met de vervolging ontbreekt. De geneeskundig adviseur heeft aangegeven dat een achterstand in het bottenstelsel ten gevolge van ondervoeding in de vroege jeugd (tot 17 à 18-jarige leeftijd) in de jaren daarna nog kan worden gecompenseerd tot een (vrijwel) normale botmassa en dus niet kan worden beschouwd als een oorzakelijke factor.

Een erfelijke bepaaldheid dan wel aanlegstoornis wordt gezien als de meest plausibele oorzaak voor de osteoporose. Dat bepaald medicijngebruik (met name het gebruik van corticosteroïden bij longaandoeningen) als oorzaak kan worden gezien, acht de geneeskundig adviseur niet aan de orde, omdat betrokkene heeft aangegeven nooit corticosteroïden te hebben gebruikt. De CRvB acht het bestreden besluit op grond van deze advisering deugdelijk gemotiveerd. De stelling van betrokkene in beroep dat hij wel in 2001 Seretide (een inhaler met steroïde) heeft gebruikt, is onvoldoende. Zoals ook blijkt uit het in beroep nader uitgebrachte medisch advies van de geneeskundig adviseur heeft dit medicijngebruik pas plaatsgevonden nadat de osteoporose in 2000 was vastgesteld. Het gebruik van die medicatie kan bij het ontstaan van die aandoening dus geen rol hebben gespeeld. Van het door betrokkene gestelde gebruik van prednison in 1984 zijn geen gegevens meer te achterhalen, omdat - zoals hij zelf heeft aangegeven - de betreffende kliniek al twintig jaar gesloten is.
Dat de geneeskundig adviseur onjuist zou hebben gehandeld door betrokkene telefonisch te benaderen met vragen over het medicijngebruik zonder zijn schriftelijke goedkeuring, kan niet worden onderschreven. Namens de SVB is ter zitting aangegeven dat het telefoongesprek alleen was bedoeld om duidelijkheid te krijgen over het (soort) medicijngebruik en een mogelijke relatie daarmee met de osteoporose. Het betrof dus slechts een feitelijke vraag uit zorgvuldigheidsoverwegingen.

CRvB d.d. 20-12-2012, 12/2426 Wuv, ongegrond
Emotioneel Lichaamswerk, niet ‘evidence based’ (art. 20)
In oktober 2009 heeft betrokkene een aanvraag ingediend om vergoeding van de kosten van de door haar gevolgde therapie Emotioneel Lichaamswerk. Zij heeft deze therapie gevolgd bij een therapeute na doorverwijzing door haar behandelende psychiater. Bij besluit van 17 november 2009, gehandhaafd bij de beslissing op bezwaar van 11 augustus 2010, is deze aanvraag afgewezen. Bij uitspraak van 1 december 2011, LJN BU7221, heeft de CRvB het beroep tegen het besluit van 11 augustus 2010 gegrond verklaard. Daarbij is geoordeeld dat de uitgebrachte medische adviezen niet duidelijk maken waarom Emotioneel Lichaamswerk niet als ‘ evidence based’ kan worden aangemerkt. Na het inwinnen van nadere informatie bij de behandelend psychiater is bij het bestreden besluit het bezwaar tegen het besluit van 17 november 2009 opnieuw ongegrond verklaard. Er is geen medisch-wetenschappelijke literatuur gevonden over Emotioneel Lichaamswerk, de gespecialiseerde centra passen de therapie niet toe en niet is gebleken dat sprake is van een naar algemeen aanvaarde medische inzichten evidence based therapie. Ook de behandelend psychiater heeft desgevraagd aangegeven niet bekend te zijn met medisch-wetenschappelijke literatuur over Emotioneel Lichaamswerk en deze therapie slechts bij uitzondering toe te passen.
De CRvB is van oordeel dat thans voldoende is gemotiveerd dat in dit geval geen sprake is van een ‘evidence based’ therapie. Betrokkene heeft daar geen andersluidende opvatting van een deskundige tegenover gesteld.

CRvB d.d. 23-08-2012, 11/5501 Wuv, ongegrond
Herhalingsaanvraag auto (art. 21)
Betrokkene, geboren in 1932, is erkend als vervolgde in de zin van de Wuv. Aanvaard is dat zijn psychische klachten en gebitsklachten in causaal verband staan met de vervolging. In 1975 en 1980 zijn hem tegemoetkomingen toegekend

voor de aanschaf van een auto. In 1989 is dit nogmaals gebeurd, echter uitsluitend vanwege mogelijk bij hem gewekte verwachtingen. Een medische noodzaak of sociaal-medische wenselijkheid voor deze voorziening werd niet (langer) aanwezig geacht. Nadien heeft betrokkene bij herhaling een tegemoetkoming voor de aanschaf van een auto aangevraagd, maar deze is hem steeds geweigerd.

Bij zijn in 2011 wederom gedane verzoek om een tegemoetkoming voor de aanschaf van een auto heeft betrokkene niet gemotiveerd gesteld dat hij nieuwe klachten heeft of dat zijn bestaande klachten zijn verergerd. Evenmin heeft hij nieuwe gegevens overgelegd waaruit zou kunnen blijken dat het hem niet (langer) mogelijk is om met een taxi te reizen. Hij heeft in hoofdzaak gesteld dat taxibusjes vaak te laat zijn, een hoop gedoe geven en dat hij gezien zijn leeftijd en zijn kwalen nu wel eens aan de beurt is voor een auto. Gelet hierop mocht de SVB zich op het standpunt stellen dat voor een nieuw medisch onderzoek geen aanleiding bestond. Aan betrokkene is uitdrukkelijk de mogelijkheid geboden om zelf een onderzoek te laten instellen, maar daarvan heeft hij geen gebruik gemaakt. Dat betrokkene in het - verre - verleden wel tegemoetkomingen voor de aanschaf van een auto heeft ontvangen, kan niet tot een ander oordeel leiden. Met die omstandigheid is reeds rekening gehouden in 1989, toen hem ondanks het ontbreken van een medische of medisch-sociale indicatie toch nog éénmaal de voorziening is toegekend.

CRvB d.d. 10-05-2012, 11/1360 Wuv, ongegrond
Herziening ingangsdatum terugwerkende kracht (art. 21b (oud) en 61)

Betrokkene is bij besluit van 20 mei 1992 in plaats van een periodieke uitkering met ingang van 1 augustus 1989 een maandelijkse vergoeding voor niet-meetbare invaliditeitskosten (NMIK) toegekend op grond van artikel 21b van de Wuv, zoals dit tot 1 januari 1992 luidde. In 1993 is aan betrokkene wegens beëindiging van zijn werkzaamheden weer een periodieke uitkering toegekend en in verband daarmee is de NMIK per 1 december 1992 ingetrokken.

Bij brief van 25 juni 1993 heeft betrokkene verzocht de NMIK te laten ingaan in 1982 of in ieder geval met ingang van 1984. Daartoe heeft hij aangevoerd dat is vastgesteld dat hij sinds 1982 causaal is geïnvalideerd. Bij besluit van 26 november 1993, na bezwaar gehandhaafd bij besluit van 28 januari 1994, is dit verzoek ingewilligd wat betreft de periode van 1 juni 1988 tot 1 augustus 1989. Terugwerkende kracht tot 1982 is geweigerd. Daartoe is overwogen dat ingevolge het beleid aan de beslissing op een herzieningsverzoek ten hoogste vijf jaar terugwerkende kracht wordt toegekend en dat niet is gebleken van bijzondere omstandigheden op grond waarvan hiervan zou moeten worden afgeweken. Bij uitspraak van 14 juli 1994, Wuv 1994/124, heeft de Raad het hiertegen gerichte beroep van betrokkene niet-ontvankelijk verklaard wegens het niet tijdig indienen van beroepsgronden.

In 2009 heeft betrokkene opnieuw verzocht om NMIK over de periode van 1 december 1984 tot 1 juni 1988. Aan dit verzoek heeft hij jurisprudentie van de CRvB ten grondslag gelegd waaruit hij afleidt dat de datum van de aanvraag niet doorslaggevend is voor de ingangsdatum van de NMIK, dat voor mannen bepalend is op welke datum na 22 december 1984 aan de voorwaarden van artikel 21b (oud) van de Wuv was voldaan, en dat in ieder geval geen beperking tot vijf jaar terugwerkende kracht kan worden toegepast. Het herzieningsverzoek is afgewezen.

De CRvB overweegt dat hij een verzoek ingevolge artikel 61, tweede lid, van de Wuv slechts met terughoudendheid kan toetsen. In dit verband zijn geen feiten of omstandigheden in het geding gebracht die aan de voormalige Raadskamer Wuv bij het nemen van het besluit van 26 november 1993 niet bekend waren en die dit besluit in een zodanig nieuw licht plaatsen dat er aanleiding zou zijn geweest om tot herziening over te gaan. Dat in 1993 een beoordeling heeft plaatsgevonden die mede in het licht van toen reeds gevormde en nadien verder ontwikkelde jurisprudentie wellicht bij de bestuursrechter geen stand had kunnen houden, is niet als een dergelijke omstandigheid aan te merken. Door de niet-ontvankelijkverklaring van het beroep is het besluit van 26 november 1993 in rechte onaantastbaar geworden. Het door betrokkene genoemde "bewust en stelselmatig in strijd handelen met de Wuv" (CRvB 19 februari 1993, Wuv 1992/90, en CRvB 24 mei 1993, LJN AI3719) had reeds in het kader van het beroep tegen het besluit van 26 november 1993 aan de orde kunnen worden gesteld en kan daarom thans geen rol meer spelen.

CRvB d.d. 30-08-2012, 11/964 Wuv + 11/1537 Wuv, ongegrond
Voorschot, vaststelling hoogte periodieke uitkering (art. 59a (oud) Wuv en 4:95 Awb)
Betrokkene is met ingang van 1 juni 2008 een periodieke uitkering toegekend als weduwe van een vervolgde. Na een huisbezoek ter vaststelling van haar inkomenspositie, heeft bij besluit van 30 juni 2008 een voorlopige vaststelling van de hoogte van de uitkering plaatsgevonden. Met ingang van 1 januari 2009 zijn aan betrokkene bij wijze van voorschot uitkeringsbedragen over dat jaar uitbetaald.
Bij besluit van 26 oktober 2009, in samenhang met een berekeningsbeschikking, heeft de SVB de uitkering van betrokkene over het jaar 2008 definitief vastgesteld. Daarbij is geconstateerd dat, vanwege hogere pensioeninkomsten dan waarmee eerder rekening was gehouden, over dat jaar een bedrag te veel is uitbetaald. In december 2009 heeft de SVB de uitkering van betrokkene per 1 januari 2009 vastgesteld op € 0,00 per maand. Vervolgens heeft de SVB bij besluit van 5 februari 2010 het in totaal te veel uitgekeerde bedrag vastgesteld. De CRvB overweegt dat de hoogte van de terugvordering tussen partijen vaststaat. Voor zover het gaat om het jaar 2008, is de terugvordering gebaseerd op artikel 59a, tweede lid (oud) van de Wuv. Deze bepaling schrijft dwingend voor dat in een geval als dit de te veel betaalde bedragen worden teruggevorderd of verrekend. Hetgeen betrokkene heeft aangevoerd kan dat niet anders maken. Daarbij wordt nog opgemerkt dat, zoals door de SVB is benadrukt en tevens al in eerdere rechtspraak van de CRvB tot uitdrukking is gebracht, het systeem met voorlopige toekenningen (thans: voorschotten) door de SVB op diverse manieren bij de uitkeringsgerechtigden onder de aandacht pleegt te worden gebracht. De SVB heeft toegelicht dat appellante de stopzetting van de onterechte uitbetalingen had kunnen versnellen door de correcties van haar pensioeninkomsten die in de loop van 2008 - kort na het huisbezoek - hebben plaatsgevonden, op een eerder moment door te geven dan zij in feite heeft gedaan.
Voor zover de terugvordering het jaar 2009 betreft, is deze gebaseerd op artikel 4:95 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Ingevolge het vierde lid van deze bepaling kunnen onverschuldigd betaalde voorschotten worden teruggevorderd. Het valt niet in te zien dat de SVB in dit geval niet in redelijkheid van die bevoegdheid gebruik heeft kunnen maken. Het aspect van de beperkte bestedingsruimte van betrokkene is voor de terugvordering niet van belang.

CRvB d.d. 10-05-2012, 11/2102 Wuv, ongegrond
Herzieningsverzoek 2e generatie (art. 61)

Betrokkene is geboren in 1968 en zijn ouders zijn beiden erkend als vervolgingsslachtoffers in de zin van de Wuv. Bij besluit van 27 juli 1994, na bezwaar gehandhaafd bij besluit van 27 juni 1997, heeft de voormalige Raadskamer Wuv geweigerd hem met een vervolgde gelijk te stellen. Bij uitspraak van 28 oktober 1999 heeft de CRvB het beroep tegen het besluit van 27 juni 1997 ongegrond verklaard. In oktober 2010 heeft betrokkene een (tweede) een verzoek om herziening ingediend. Hierbij is onder meer overgelegd een briefje van de huisarts van betrokkene, gedateerd 27 januari 1986, waarin wordt gevraagd om bemoeienis met betrokkene in verband met zijn geestelijke problematiek en woede-uitbarstingen.

De CRvB overweegt dat in zijn jurisprudentie met betrekking tot aanvragen om gelijkstelling als tweede generatie-oorlogsslachtoffer met de vervolgde in de zin van de Wuv, steeds als eis is gesteld dat de door PUR ingeschakelde psychiater, teneinde zich een goed beeld te kunnen vormen van de voorliggende problematiek, dient te beschikken over de medische gegevens met betrekking tot de vervolgde ouder(s), voor zover die bij (de medische dienst van) de PUR bekend kunnen zijn. Daarbij gaat het veelal om gegevens die namens de PUR zijn vergaard in het kader van de beoordeling van door die ouder(s) zelf ingediende aanvragen op grond van de Wuv. Uit de uitspraak van 28 oktober 1999 blijkt dat de Raad van oordeel was dat de keurend psychiater voldoende op de hoogte was met de (medische) problematiek van de ouders van betrokkene. De psychiater oordeelde destijds, mede op grond van deze informatie dat de psychopathologie van betrokkene niet in overwegende mate in verband gebracht kon worden met de vervolgingsgevolgen bij de ouders. Het valt niet in te zien dat (de inhoud van) het briefje van de huisarts uit 1986 dat anders zou maken. De huisarts bevestigt daarin uitsluitend dat er sprake is van psychopathologie, maar zegt niets over de achterliggende oorzaak daarvan. Ook overigens zijn geen - nieuwe - gegevens naar voren gekomen waaruit zou kunnen worden afgeleid dat bij de oorspronkelijke beoordeling een aperte fout is gemaakt.

CRvB d.d. 08-11-2012, 11/2533 Wuv, gegrond
Schadevergoeding (6 EVRM)

Betrokkene heeft verzocht om schadevergoeding wegens overschrijding van de redelijke termijn, bedoeld in artikel 6, eerste lid, van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM). In het voorliggende geval betreft het een procedure in twee instanties, te weten bezwaar en beroep (in eerste en enige aanleg). Heeft de totale procedure in zaken zoals deze langer dan twee-en-een-half jaar geduurd, dan moet vervolgens per instantie worden bezien of sprake is van een langere behandelingsduur dan gerechtvaardigd is. Daarbij geldt dat in beginsel het bezwaar binnen een half jaar en het beroep binnen twee jaar zouden moeten worden afgerond (CRvB 9 april 2009, LJN BI2179). Er is geen aanleiding om in dit geval vanwege de toepasselijkheid van artikel 43 van de Wuv uit te gaan van een langere behandelingsduur van het bezwaar dan een half jaar, zoals door de SVB is bepleit. Daarbij verwijst de CRvB naar hetgeen hierover in zijn uitspraak van 9 december 2009 (LJN BK8203) is overwogen. In die uitspraak is onder meer overwogen dat in elke afzonderlijke zaak de ruimte bestaat om te beoordelen of gezien de omstandigheden van het geval

een langere behandelingsduur dan zes maanden gerechtvaardigd is, waarbij de ingewikkeldheid van de zaak, de wijze waarop de zaak door het bestuursorgaan en de rechter is behandeld, het processuele gedrag van de betrokkene gedurende de hele procesgang en de aard van de maatregel en het daardoor getroffen belang van de betrokkene, zoals ook uit de jurisprudentie van het Europese Hof voor de rechten van de mens naar voren komt, een rol zullen spelen. In die situaties waarvoor de regelgever een langere beslistermijn gunt, zullen dergelijke omstandigheden zich wellicht eerder voordoen.
In de opstelling van betrokkene in de bezwaarfase is grond gelegen om de toegestane behandelingsduur te verlengen. Betrokkene heeft nagelaten om de van hem gevraagde stukken bij de SVB in te dienen. In de brief van 4 februari 2011 heeft de SVB, met toepassing van artikel 4:15 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb), de termijn voor het nemen van de beslissing op bezwaar opgeschort tot de dag waarop deze stukken alsnog zouden zijn ontvangen. Van 5 februari 2011 tot aan het nemen van het bestreden besluit zijn twee maanden en een week verstreken. De toegestane behandelduur van twee-en-een-half jaar moet met de duur van deze opschorting worden verlengd. Voor een verdergaande verlenging ziet de Raad geen aanleiding. Dit betekent dat de toegestane lengte van de procedure in haar geheel toch nog met enkele weken is overschreden.

2.3 Jurisprudentie Wubo

De Centrale Raad van Beroep heeft in 2012 in totaal 96 zaken uitspraken gedaan over besluiten ingevolge de Wet uitkeringen burger-oorlogsslachtoffers. Deze rechter verklaarde 11 beroepen niet-ontvankelijk en 65 beroepen waren ongegrond. Voorts verklaarde de rechter 20 beroepen gegrond, waarvan 6 beroepen (ruim 6 %) op inhoudelijke gronden. In dit verband wordt opgemerkt dat in het aantal gegronde zaken 11 beroepen zijn opgenomen ten aanzien van de beoordeling anti-hardheid nationaliteit waarvan de rechtsgevolgen van de bestreden besluiten in stand bleven. Daarnaast waren er nog 3 beroepen die niet op inhoudelijke gronden gegrond zijn verklaard.

In de uitspraken heeft de Centrale Raad van Beroep aangegeven dat de gedingen aanvankelijk werden gevoerd door de Raadskamer Wubo van de Pensioen- en Uitkeringsraad, maar in verband met een wijziging van taken, zoals neergelegd in de Wet uitvoering wetten voor verzetsdeelnemers en oorlogsgetroffenen (Wet van 15 april 2010, Stb.2010,182), zijn voortgezet door de Pensioen- en Uitkeringsraad als bedoeld in die wet of door de Raad van Bestuur van de Sociale Verzekeringsbank.

Hieronder volgt een selectie van uitspraken die voor de toepassing van de Wubo van bijzonder belang zijn.

CRvB d.d. 05-04-2012, 10/776 Wubo, ongegrond
Calamiteit, beperkingen (art. 2)
Betrokkene, geboren in 1932 in het toenmalig Nederlands-Indië, is erkend als oorlogsgetroffene op grond van internering tijdens de Japanse bezetting. De aanvraag voor toekenningen op grond van de Wubo is afgewezen omdat zijn psychische klachten niet hebben geleid tot blijvende invaliditeit. Vast staat dat betrokkene onder meer beperkingen ondervond in het seksueel functioneren.
Betrokkene heeft aangegeven dat hij, als 13 jarige jongen, in de Bersiap-periode gedurende enige tijd in een vrouwenkamp verbleef en moest overnachten bij de Gurkha's. Daar is hij getuige geweest van heftige seksuele uitspattingen van Gurkha's met Indonesische vrouwen. De PUR heeft zich op het standpunt gesteld dat de beperkingen in het seksueel functioneren niet in de beoordeling kunnen worden meegenomen omdat voornoemde uitspattingen niet onder de werking van de Wubo kunnen worden gebracht. De CRvB onderschrijft dit standpunt onder verwijzing naar het doel en de strekking van de Wubo. De Gurkha's waren Brits-Nepalese militairen die aan de zijde van de geallieerden hebben gevochten om een einde te maken aan de Japanse bezetting. Daarna hebben zij zich vooral gericht op het stabiliseren van de situatie en op het herstel van orde en veiligheid. Hun aanwezigheid in Nederlands-Indië was dus niet van vijandelijke aard.
Wandaden van de Gurkha's zijn, hoe verwerpelijk op zichzelf ook, voor de toepassing van artikel 2 van de Wubo niet vergelijkbaar met het optreden van de Japanse bezetter, noch ook met dat van Indonesische opstandelingen of vrijheids-strijders. Evenmin kunnen zij worden aangemerkt als bijzondere oorlogsgebeurtenissen met een persoonlijk karakter in de zin van het beleid inzake sequentiële oorlogstraumatisering. Het optreden van de Gurkha's is op één lijn te stellen met algemene

oorlogsomstandigheden waaraan een ieder in meerdere of mindere mate heeft blootgestaan.
Indien de invloed van de uitspattingen van de Gurkha's buiten beschouwing wordt gelaten, is er alleen sprake van een beperking in één van de vier aan de AMA ontleende rubrieken. De rapporten van een psychiater en de uiteenzettingen van een arts, die zijn ingebracht door betrokkene, doen aan deze conclusie onvoldoende af. De zienswijze van die medici komt erop neer dat aard en ernst van de psychische klachten van betrokkene in hoge mate zijn onderschat. Het gaat hier echter niet om de psychische aandoening als zodanig, maar om de beperkingen die betrokkene als gevolg daarvan ondervond. Hierbij is nog van belang dat het gaat om de situatie ten tijde van de aanvraag, toen betrokkene reeds was gepensioneerd. Beperkingen die betrokkene nog tijdens zijn werkzame leven heeft ondervonden in zijn beroepsmatig functioneren, kunnen daarom niet worden meegenomen.

CRvB d.d. 19-07-2012, 10/6541 Wubo, ongegrond
Deugdelijkheid medische advisering (art. 2)
In juli 2009 heeft betrokkene een tweede verzoek om herziening ingediend. Dit verzoek om erkenning als burger-oorlogsslachtoffer in de zin van de Wubo en toekenningen op grond van deze wet is in het bestreden besluit afgewezen omdat er geen sprake is van blijvende invaliditeit. De CRvB overweegt dat betrokkene pas na gemaakt bezwaar erkend is als oorlogsgetroffene. Om die reden heeft hij geen gronden kunnen aanvoeren tegen de medische overwegingen die aan het bestreden besluit ten grondslag liggen. Hoewel het vanuit een oogpunt van zorgvuldige besluitvorming de voorkeur zou hebben verdiend dat betrokkene wel de gelegenheid was geboden om op het medische rapport en het medisch advies te reageren, is het nalaten daarvan niet in strijd met enige wettelijke bepaling en/of internationaal mensenrechtenverdrag. Daarbij komt dat betrokkene tijdens de bezwaarfase het verslag van medisch onderzoek niet heeft opgevraagd en in beroep heeft kunnen reageren op de medische rapportage en advisering.
De CRvB overweegt verder dat er geen reden is het verzoek om uitstel van de zitting en deze uitspraak te honoreren teneinde het oordeel van de tegen de onderzoekend arts en de geneeskundig adviseur in gang gezette klachtenprocedure bij het Medisch Tuchtcollege af te wachten. De CRvB merkt hierbij op dat in het algemeen de bestuursrechter niet gebonden is aan het oordeel van een tuchtrechtelijk of ander, niet bestuursrechtelijk college maar een eigen, bestuursrechtelijke afweging dient te maken. Dit laatste belet de bestuursrechter weliswaar niet om het oordeel van een ander, niet bestuursrechtelijk (rechts)college als een factor in die afweging te betrekken indien uit dat oordeel relevante omstandigheden naar voren komen, maar op grond van de namens betrokkene ingediende stukken ziet de CRvB niet dat dit in de onderhavige zaak is te verwachten. Verder acht de CRvB het geenszins onzorgvuldig dat de onderzoekend arts de reden van het huisbezoek aan betrokkene heeft uitgelegd. Dat betrokkene deze uitleg verkeerd heeft geïnterpreteerd en daardoor in een euforische stemming kwam te verkeren is spijtig en maakt het wel begrijpelijk dat hij zich na de afwijzing benadeeld en teleurgesteld voelde, maar dat maakt niet dat het onderzoek gebrekkig was. Evenmin kan het feit dat de geneeskundig adviseur eerder betrokken is geweest bij de medische beoordeling van betrokkene in het kader van de AOR leiden tot de conclusie dat de aan het bestreden besluit ten grondslag liggende medische advisering ondeugdelijk is.

CRvB d.d. 30-08-2012, 11/6594 Wubo, gegrond

Anti-hardheid nationaliteit, groep I (art. 3 Wubo, art. 8:72 Awb)

Betrokkene is erkend als oorlogsgetroffene, maar de gevraagde financiële toekenningen zijn afgewezen omdat betrokkene ten tijde van de aanvraag niet de Nederlandse nationaliteit had. Omstreeks 1960 heeft zij zich in de Verenigde Staten gevestigd en in 1970 heeft zij de Amerikaanse nationaliteit aangenomen. Er zijn geen zeer bijzondere omstandigheden gezien op grond waarvan het een klaarblijkelijke hardheid zou zijn om de Wubo niet toe te passen. Naar aanleiding van een aantal uitspraken uit 2011, waarin de CRvB heeft geoordeeld dat van de weging door de PUR van de persoonlijke omstandigheden in het kader van de bevoegdheid van artikel 3, tweede lid, van de Wubo onvoldoende is gebleken, heeft de PUR een nieuw beleid geformuleerd. Daarbij onderscheidt de PUR een aantal groepen van mogelijke aanvragers. Betrokkene valt in groep I: personen die vanuit Nederland zijn geëmigreerd. Hier wordt gekeken naar:

A. Aard en ernst van de oorlogsomstandigheden. Als bijzondere omstandigheid worden aangemerkt ernstige verminking door oorlogsgeweld of opname in een psychiatrische inrichting als gevolg van oorlogsgebeurtenissen.
B. De reden van emigratie. De reden van vestiging in het buitenland moet zijn gelegen in een stringente medische noodzaak, aangetoond op basis van objectieve medische gegevens, die een gevolg is van uit de oorlogsgebeurtenis voortvloeiende gezondheidsproblemen.
C. De reden van het verlies van de Nederlandse nationaliteit. Er moet sprake zijn van omstandigheden buiten de macht van de aanvrager, waardoor deze op grond van artikel 15, eerste lid, aanhef en onder c, juncto het vierde lid, van de Rijkswet op het Nederlanderschap (RWN) het Nederlanderschap heeft verloren, dan wel op grond van artikel 9 of artikel 15 (lees: artikel 26) van de RWN geen gebruik heeft kunnen maken van de mogelijkheid tot het herkrijgen van de Nederlandse nationaliteit.
D. Overige omstandigheden. Hierbij worden de sociale en financiële omstandigheden beoordeeld. Het leven ver onder het sociaal minimum of een schrijnende vereenzaming worden onder andere als bijzondere omstandigheden aangemerkt.

Bij een combinatie van criterium A met criterium B en/of C kan worden gesproken van zeer bijzondere omstandigheden die reden geven tot toepassing van artikel 3, tweede lid, van de Wubo. Criterium D speelt wel een rol, maar slechts bij twijfelgevallen in de bovenstaande combinatie. Het is op zich geen criterium dat in combinatie met één ander criterium aanleiding geeft tot toepassing van artikel 3, tweede lid, van de Wubo.

De door de PUR onder B en C genoemde criteria acht de CRvB op zichzelf aanvaardbaar. Ook de onder A en D omschreven criteria zijn, mits niet limitatief opgevat, naar het oordeel van de CRvB aanvaardbaar als factoren die een rol kunnen spelen bij de beslissing om artikel 3, tweede lid, van de Wubo toe te passen. Daarbij moeten alle relevante aspecten in onderling verband worden bezien. In hoofdzaak moet worden gedacht aan schrijnende leefsituaties die aan het ondergane ernstige en ingrijpende oorlogsleed zijn toe te schrijven en waarvan, ondanks de verbreking van de formele band met Nederland, redelijkerwijs niet aanvaardbaar zou zijn dat de bijzondere solidariteit van het Nederlandse volk zich er niet mede toe uitstrekt. Niet met een redelijke beleidsbepaling te verenigen is echter de koppeling die de PUR heeft gelegd tussen de criteria onder B en C enerzijds, en de criteria onder A en D anderzijds.

Evenmin aanvaardbaar is de door de PUR aangebrachte koppeling tussen de criteria onder A en D onderling, in die zin dat sociale en financiële omstandigheden dan wel bijzondere omstandigheden van andere aard pas aan de orde zouden kunnen komen indien aan het criterium onder A is voldaan. Zo'n koppeling tussen A en D zou afbreuk doen aan het uitgangspunt dat alle relevante feiten en omstandigheden in onderling verband moeten worden bezien.

De CRvB stelt echter tevens vast dat betrokkene onder meer om redenen van economische aard naar de Verenigde Staten is geëmigreerd en de Amerikaanse nationaliteit heeft aangenomen. De gestelde gezondheidsproblemen van haar dochter zijn, wat er ook zij van de precieze aard en ernst daarvan, geen uit de oorlogsgebeurtenis voortvloeiende gezondheidsproblemen. In dit alles is geen grond gelegen om aan het nationaliteitsvereiste van de Wubo voorbij te gaan.

De CRvB ziet dan ook aanleiding om met toepassing van artikel 8:72, derde lid, van de Awb te bepalen dat de rechtsgevolgen van het besluit geheel in stand blijven.

CRvB d.d. 30-08-2012, 11/6541 Wubo, gegrond
Anti-hardheid nationaliteit, groep II (art. 3 Wubo, art. 8:72 Awb)

In zijn uitspraak van 30 juni 2011 (09/5422 Wubo, zie jaarverslag 2011) heeft de CRvB geoordeeld dat onvoldoende was gebleken dat de PUR in het kader van de in artikel 3, tweede lid, van de Wubo toegekende bevoegdheid naar de persoonlijke situatie van betrokkene heeft gekeken.

Naar aanleiding van deze uitspraak en vergelijkbare uitspraken in andere zaken, heeft de PUR een kader vastgesteld voor de weging van de factoren die een rol spelen bij de beoordeling of sprake is van zeer bijzondere omstandigheden die reden geven tot toepassing van artikel 3, tweede lid, van de Wubo. Daarbij onderscheidt de PUR een aantal groepen van mogelijke aanvragers. Betrokkene valt in groep II: personen in Nederland met een buitenlandse nationaliteit. Voor deze groep II zet de PUR het in het verleden gevoerde beleid voort. Dit betekent dat wordt gekeken naar:

A. De reden van het niet aannemen van de Nederlandse nationaliteit. Als bijzondere omstandigheid wordt aangemerkt dat het aannemen van de Nederlandse nationaliteit door omstandigheden buiten de macht van betrokkene niet mogelijk is. In het verleden is dit beleid toegepast ten aanzien van Molukkers niet vallende onder de Wet betreffende de positie van Molukkers (Stb. 1976, 468) die stateloos zijn gebleven of de Indonesische nationaliteit hebben aangenomen om familieleden te kunnen bezoeken. Niet voldoende is, dat aan het niet aannemen van de Nederlandse nationaliteit economische motieven ten grondslag liggen.
B. De verbondenheid met Nederland. Als zeer bijzondere omstandigheid wordt gezien het vanaf de oorlogsjaren onafgebroken in Nederland gevestigd zijn. Wanneer aan de criteria in (één van) de categorieën A of B is voldaan, is volgens de PUR sprake van zeer bijzondere omstandigheden die reden geven tot toepassing van artikel 3, tweede lid, van de Wubo.

De CRvB stelt voorop dat de Wubo in het verleden naast de nationaliteitseis ook een woonplaatsvereiste (territorialiteitseis) kende. Dit laatste vereiste betekende dat de betrokkene ten tijde van de aanvraag hier te lande gevestigd moest zijn.

Betrokkenen in groep II voldeden per definitie aan dit vereiste. Het vervallen van de territorialiteitseis ingevolge de Wet van 10 april 2008, Stb. 150, bracht voor hen in zoverre dus geen verandering. Voor niet-Nederlanders die vanuit Nederland zijn geëmigreerd (groep I) lag dit anders. Voor hen heeft de PUR nieuw beleid geformuleerd, waarin kort gezegd betekenis wordt toegekend aan de aard en de ernst van de causale gezondheidsproblemen en aan de sociale en financiële leefomstandigheden van de betrokkene (categorieën A en D van het beleid voor groep I). De CRvB acht die criteria mits niet limitatief opgevat aanvaardbaar als factoren die een rol kunnen spelen bij de toepassing van de anti-hardheidsclausule. De CRvB is tevens van oordeel, dat er geen grond is om de aanspraken die betrokkenen van groep I aan dit nieuwe beleid kunnen ontlenen aan betrokkenen van groep II te ontzeggen. In beide groepen gaat het immers, sinds het vervallen van de territorialiteitseis, alleen nog om het opzij zetten van de nationaliteitseis. De stelling van de PUR dat er geen aanleiding was om het beleid ten aanzien van groep II te wijzigen, kan in zoverre niet worden gevolgd.
Het vorenstaande betekent kort samengevat dat voor groep II, naast de onder bovengenoemde categorieën A en B die bestaand beleid voortzetten, ook de voor groep I geldende categorieën A en D en alle relevante bijzondere omstandigheden van andere aard in aanmerking moeten worden genomen. In dit verband moet in hoofdzaak worden gedacht aan schrijnende leefsituaties die aan het ondergane ernstige en ingrijpende oorlogsleed zijn toe te schrijven en waarvan, ondanks het ontbreken van de Nederlandse nationaliteit, redelijkerwijs niet aanvaardbaar zou zijn dat de bijzondere solidariteit van het Nederlandse volk zich er niet mede toe uitstrekt. Daartoe moet de betrokkene zeer bijzondere omstandigheden naar voren brengen, want de Nederlandse nationaliteit geldt in het kader van de Wubo bij uitstek als blijk van verbondenheid.
De CRvB stelt echter tevens vast dat betrokkene geen begin van aannemelijkheid heeft gegeven aan haar stelling dat zij problemen zou kunnen ondervinden bij het bezoeken van haar kinderen in Indonesië of dat de huisvesting van deze kinderen in gevaar zou kunnen komen. Verder gaat de vergelijking die betrokkene trekt met de positie van Molukkers niet op, reeds omdat Molukkers in hun verhouding tot de Republiek Indonesië een geheel eigen problematiek kennen, die bij betrokkene ontbreekt. Ten slotte moet worden vastgesteld dat appellante niet vanaf de oorlogsjaren in Nederland woont. De CRvB ziet dan ook aanleiding om met toepassing van artikel 8:72, derde lid, van de Awb te bepalen dat de rechtsgevolgen van het vernietigde besluit geheel in stand blijven.

CRvB d.d. 19-01-2012, 10/4720 Wubo, ongegrond
Geen causaal knikmoment (art. 7)
Betrokkene is in 2006 alleen erkend als getroffen door oorlogsgeweld in de zin van de Wubo. Na een hernieuwde aanvraag is in 2010 blijvende invaliditeit in de zin van de Wubo aanwezig geacht op grond van de psychische klachten van betrokkene. Aan hem zijn met ingang van 1 juli 2009 toegekend de toeslag ter verbetering van de levensomstandigheden, een garantie-uitkering en bijzondere voorzieningen. Op de aanvraag voor een periodieke uitkering en een vergoeding van niet gedekte medische kosten in verband met de rugklachten is afwijzend beslist, op de grond dat de rugklachten niet in verband staan met het meegemaakte oorlogsgeweld.

In beroep is door en namens betrokkene aangevoerd dat in 2006 een apert onjuiste beslissing is genomen, omdat is afgegaan op onjuiste informatie uit het sociaal rapport en er geen informatie is opgevraagd bij de behandelende artsen. Het beëindigen van zijn werkzaamheden in 2002 was volgens betrokkene een gevolg van zijn door zijn oorlogservaringen ontstane psychische klachten.

De CRvB acht het niet aannemelijk dat het sociaal rapport, opgemaakt naar aanleiding van een telefoongesprek met betrokkene, onjuiste informatie bevat, nu betrokkene dit rapport heeft ingezien en hij hierop per e-mail aanvullingen heeft verstrekt. Met het definitieve rapport is betrokkene akkoord gegaan. In dit rapport staat vermeld dat betrokkene met zijn eigen bedrijf is gestopt omdat er te veel concurrentie was en zijn compagnon er met het geld vandoor is gegaan. In een advies van het centrum waar betrokkene behandeld is, is vermeld dat betrokkene heeft gewerkt als duikinstructeur en reisleider en dat hij een goede tijd heeft gehad zonder psychische klachten. In dat advies staat ook dat betrokkene in 2001 samen met zijn vrouw uit het land waar hij woonachtig was, is vertrokken omdat er na de aanslagen op het World Trade Center bijna geen toeristen meer kwamen. Zijn klachten namen toe doordat hij in zijn nieuwe thuisland geen werkzaamheden verrichte. Gelet op de verklaringen van betrokkene zelf, en nu ook nog in 2006 is vastgesteld dat toen geen sprake was van blijvende invaliditeit door de psychische klachten, leggen de in bezwaar door betrokkene overgelegde verklaringen onvoldoende gewicht in de schaal.

CRvB d.d. 23-08-2012 08/6733 Wubo, ongegrond
Huishoudelijke hulp, feitelijke opgave (art. 32)

Betrokkene is op grond van blijvende psychische invaliditeit erkend als burger-oorlogsslachtoffer in de zin van de Wubo. Aan haar is onder meer toegekend een vergoeding van de kosten van huishoudelijke hulp van ten hoogste vier uren per week. De uitbetaling van de vergoeding van de kosten voor huishoudelijke hulp was ingaande 1 maart 2006 van 4 uren naar 3 uren verlaagd.

De CRvB overweegt dat er bij het vergoeden van het aantal uren van de huishoudelijke hulp mag worden afgegaan op de door betrokkene zelf verstrekte gegevens. Betrokkene heeft in haar declaratie van januari 2006 expliciet aangegeven dat zij per week 3 uren huishoudelijke hulp heeft. Het betoog dat er sprake is van een onjuiste opgave die werd veroorzaakt door persoonlijke omstandigheden dan wel berust op een verschrijving wordt onvoldoende overtuigend geacht.

CRvB d.d. 20-12-2012, 11/3765 Wubo, ongegrond
Ingangsdatum (art. 40)

In geschil is de datum van ingang van de toekenningen op grond van de Wubo. Betrokkene beroept zich op vaste rechtspraak (CRvB 26 november 2009, LJN BK5697). De CRvB stelt voorop dat betrokkene tot 16 mei 2008 buiten het toepassingsbereik van de Wubo viel omdat zij in de Verenigde Staten woont en daarom niet voldeed aan het tot die datum geldende woonplaatsvereiste. Een eerdere aanschrijving in het kader van het Project gerichte benadering zou dit niet anders hebben gemaakt. Evenmin strekt de eerdergenoemde rechtspraak met betrekking tot het Project gerichte benadering zover dat de

PUR ook personen, die buiten Nederland wonen, had moeten aanschrijven met het oog op de kans dat de anti-hardheidsclausule zou kunnen worden toegepast. Het uitzonderingskarakter van anti-hardheid staat daaraan in de weg.
De CRvB overweegt verder dat er geen sprake is van een ongerechtvaardigd onderscheid tussen personen binnen en buiten de Europese Unie. Met de wetswijziging per 16 mei 2008 is beoogd dat een grotere groep belanghebbenden binnen de werkingssfeer van de Wubo valt dan alleen de burgers van de Europese Unie op wie het arrest van het Europese Hof van Justitie van 26 oktober 2006 (nr. C-192-05) van toepassing is. In de Memorie van Toelichting is expliciet vermeld dat belanghebbenden die buiten de Europese Unie wonen niet eerder rechten aan de Wubo kunnen ontlenen dan na de inwerkingtreding van de wet. Tot deze keuze heeft de wetgever zonder schending van internationaal (communautair) recht kunnen komen.
In het geval van betrokkene is de ingangsdatum van de toekenningen op 1 juli 2008 bepaald. Betrokkene is op 9 januari 2009 door de PUR benaderd om haar belangstelling kenbaar te maken. De PUR heeft 81 dagen later haar belangstellingsformulier retour ontvangen. De eerste lichting in het kader van de belangstellingsregistratie verzonden brieven is verstuurd op 25 april 2008. De PUR hanteert het fictieve uitgangspunt dat indien betrokkene ook op 25 april 2008 zou zijn aangeschreven haar aanvraag dan op 16 juli 2008 zou zijn ontvangen. Dit uitgangspunt heeft tot de toekenning per 1 juli 2008 geleid. Deze redenering kan naar het oordeel van de CRvB de rechterlijke toets doorstaan.

CRvB d.d. 15-03-2012, 11/2800 Wubo, ongegrond
Herziening, nieuwe feiten/gegevens (art. 61)
Betrokkene is in 2005 erkend als burger-oorlogsslachtoffer. Daarbij is aanvaard dat haar psychische klachten in verband staan met het oorlogsgeweld en geleid hebben tot blijvende invaliditeit.
In februari 2009 heeft betrokkene een aanvraag ingediend om vergoeding van verhuis- en herinrichtingskosten in verband met haar verhuizing van Den Haag naar Rijswijk. Bij besluit van 3 juni 2009, na bezwaar gehandhaafd bij besluit van 5 november 2009, is deze aanvraag afgewezen op de grond dat de gevraagde voorziening niet op grond van de causale psychische klachten medisch noodzakelijk of medisch-sociaal wenselijk is. Daarbij is nog overwogen dat de lichamelijke klachten van betrokkene door andere oorzaken zijn ontstaan.
Betrokkene heeft tegen het besluit van 5 november 2009 beroep ingesteld. Dit besluit is door de CRvB bij uitspraak van 8 april 2010, 09/6911 Wubo, niet-ontvankelijk verklaard wegens overschrijding van de beroepstermijn. Het hiertegen gedane verzet is door de CRvB bij uitspraak van 22 juli 2010 ongegrond verklaard. Het besluit van 5 november 2009 is daardoor in rechte onaantastbaar geworden.
In september 2010 heeft betrokkene opnieuw een aanvraag ingediend om vergoeding van de kosten van verhuizing en herinrichting. Dit betrof dezelfde inmiddels gerealiseerde verhuizing van Den Haag naar Rijswijk. Deze aanvraag is afgewezen op de grond dat geen sprake is van nieuwe feiten of gegevens.
De CRvB overweegt dat betrokkene voornamelijk een verband heeft gelegd tussen haar lichamelijke en haar causale psychische klachten. Zij is van mening dat dit in de sociale en medische rapportage onvoldoende tot uitdrukking is gebracht. Het gaat daarbij echter om argumenten die reeds in de procedure tegen het besluit van 5 november 2009 zijn of hadden kunnen worden

aangevoerd. Weliswaar is die procedure, zonder inhoudelijke beoordeling, geëindigd in een niet-ontvankelijkverklaring van het beroep, maar dit wil niet zeggen dat deze argumenten thans nog als nieuw naar voren kunnen worden gebracht.

CRvB d.d. 29-11-2012, 11/3079 Wubo, ongegrond
Herziening, bevestiging door objectieve gegevens (art. 61)
De aanvraag van betrokkene, geboren in 1942, is in 1995 afgewezen op de grond dat niet gebleken is dat hij is getroffen door gebeurtenissen in de zin van de Wubo.
De CRvB overweegt dat de PUR heeft aangenomen dat de in het kader van het onderhavige - tweede - verzoek om herziening door betrokkene genoemde nieuwe gebeurtenissen in historische zin wel aannemelijk zijn, maar dat van directe betrokkenheid bij die ongeregeldheden niet is gebleken. De CRvB kan de PUR hierin volgen. Betrokkene heeft aan zijn herzieningsverzoek geen feiten of omstandigheden ten grondslag gelegd waaruit een dergelijke directe betrokkenheid zou kunnen worden afgeleid. Daarbij is van belang dat volgens vaste rechtspraak van de CRvB de eigen verklaring van een betrokkene, zonder dat er andere objectieve gegevens zijn die deze verklaring ondersteunen, onvoldoende is om de door de betrokkene gestelde gebeurtenissen als vaststaand te kunnen aanvaarden.
De enkele omstandigheid dat een gebeurtenis past binnen de historische context is evenzeer onvoldoende, omdat de wetgever beoogd heeft dat alleen individuele en directe betrokkenheid bij de in artikel 2, eerste lid, van de Wubo bedoelde gebeurtenissen tot erkenning als burgeroorlogsslachtoffer kan leiden. Het zich bij de stukken bevindende advies, waarin wordt voorgesteld om op grond van "circumstantial evidence" toch persoonlijke betrokkenheid aan te nemen, betreft slechts een interne ambtelijke advisering en behoefde door de PUR niet te worden gevolgd.

CRvB d.d. 22-11-2012, 11/5231 Wubo + 12/765 Wubo, gegrond
Besluitvorming; eenmalige gebitsrehabilitatie (art. 7:11 Awb en 32 Wubo)
In 2009 is aan betrokkene onder meer een vergoeding van een eenmalige gebitsrehabilitatie toegekend. In februari en april 2011 heeft betrokkene opnieuw tandartsnota's ingediend, die de SVB heeft geweigerd te vergoeden omdat de eenmalige gebitsrehabilitatie reeds had plaatsgevonden en was afgehandeld. Bij het bestreden besluit van 23 augustus 2011 (besluit 1) is het hiertegen gerichte bezwaar ongegrond verklaard. Het bezwaarschrift van betrokkene tegen de afgewezen tandartsnota's is tevens opgevat als een primaire vervolgaanvraag. Bij primair besluit van 23 augustus 2011, na bezwaar gehandhaafd bij het besluit van 17 januari 2012 (besluit 2), is deze aanvraag afgewezen.
De CRvB overweegt dat het stelsel van de Awb met zich brengt dat de SVB bij het bestreden besluit 1 de weigering om die nota's te vergoeden in volle omvang had moeten heroverwegen. Eenmaal tot de conclusie gekomen dat het toekenningsbesluit uit 2009 geen ruimte voor vergoeding meer bood, had de SVB meteen moeten bezien of wellicht een nieuw toekenningsbesluit kon worden genomen. Voor een afzonderlijk primair besluit daarover was geen plaats. Voor een tweede beslissing op bezwaar (besluit 2) dus evenmin.

De CRvB overweegt verder dat de SVB zich terecht op het standpunt heeft gesteld dat de gevraagde vergoedingen niet meer konden worden gebaseerd op het toekenningsbesluit uit 2009. Het uitgangspunt van eenmaligheid neemt echter niet weg dat ook bij iedere opvolgende aanvraag voor tandartskosten een onderzoek moet worden ingesteld naar de medische noodzaak van de nieuwe behandeling en het causaal verband met het ondergane oorlogsgeweld. Uit de advisering van de tandheelkundig adviseur van de SVB blijkt zonder nadere toelichting - althans voor niet tandheelkundig geschoolden - niet duidelijk waarom er in dit geval geen uitzondering op de eenmaligheid gerechtvaardigd zou kunnen zijn.

3. Jurisprudentie Tijdelijke vergoedingsregeling psychotherapie naoorlogse generatie (Tvp)

In 2012 zijn er door de bestuursrechter 2 uitspraken gedaan over besluiten ingevolge de Tijdelijke vergoedingsregeling psychotherapie naoorlogsgeneratie. Beide beroepen zijn ongegrond verklaard.

Hieronder volgt een uitspraak die voor de toepassing van de Tvp van bijzonder belang is.

Rb d.d. 18-04-2012, AWB 11/7792, ongegrond.
Diagnose behandelcombinatie (DBC), overgangsregeling (art. 2 Tvp)
Betrokkene, geboren in 1958, is erkend als tweede generatie oorlogsslachtoffer in het kader van de Tijdelijke vergoedings-regeling psychotherapie naoorlogse generatie (Tvp).
Betrokkene heeft sinds 2001 herhaaldelijk een vergoeding van de kosten van maximaal 90 behandelingen door een psycho-therapeut toegekend gekregen. Bij besluit van 25 februari 2011 is de herhalingsaanvraag van november 2010 afgewezen. De Rechtbank overweegt dat de Tvp per 1 december 2009 is gewijzigd naar aanleiding van veranderingen in de Zorg-verzekeringswet van januari 2008. Met deze wijziging werd de Tvp in overeenstemming gebracht met het systeem van declaratie van de Diagnose behandelcombinatie (DBC). Bij brief van 23 december 2009 is aan alle belanghebbenden over deze veranderingen en de gevolgen daarvan voor de Tvp uitleg gegeven. Betrokkene is bij brief van 14 januari 2011 nog persoonlijk geïnformeerd waarom zijn aanvraag van november 2010 niet aan de gestelde eisen voldoet. De Tvp is bedoeld als aanvulling op de zorgverzekering en realisatie van deze aanvulling is alleen mogelijk als eerst een beroep wordt gedaan op de zorgverzekering. Om voor vergoeding in aanmerking te komen vereist de regeling voorts het gebruik van de DBC.
Nu de therapeut van betrokkene expliciet heeft aangegeven bewust de DBC-administratie niet te volgen, betekent dit dat de zorgverzekeraar de behandeling niet kan vergoeden. Als gevolg hiervan is vergoeding via de Tvp niet mogelijk. Dat betrokkenes therapeut de DBC-administratie niet volgt omdat hij van mening is dat er geen passende DBC-product- en prestatiestructuur is voor deze openeindbehandeling, en voorts dat de therapeut vanwege persoonlijke omstandigheden niet meer van plan is om te investeren in de complexe DBC-administratie is een keuze van deze therapeut, en de gevolgen daarvan komen dan ook voor rekening en risico van betrokkene. Betrokkene kan immers een andere therapeut kiezen. Dat daarmee een eind komt aan een behandelrelatie van 16 jaar is niet een omstandigheid om van dwingend voorgeschreven regelgeving af te wijken.
Tenslotte faalt het beroep op het vertrouwensbeginsel. Regelgeving kan in de loop van de tijd wijzigen. De SVB heeft de wijziging tijdig aangekondigd en voorzien in een overgangsregeling.

Uitgave
Pensioen- en Uitkeringsraad, maart 2013

Oplage
500 exemplaren

Vormgeving
Irene de Bruijn, Ellen Lock

Productie
MediaCenter Rotterdam

FSC www.fsc.org MIX Papier van verantwoorde herkomst FSC® C007048

Correspondentieadres
Pensioen- en Uitkeringsraad
Postbus 9575, 2300 RB Leiden

Bezoekadres
Pensioen- en Uitkeringsraad
Stationsplein 1, 2312 AJ Leiden
Telefoon 071-535 65 00, fax 071-576 60 03
E-mail info@pur.nl, website www.pur.nl

